

**CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI –
MIJLOC DE PROBĂ ÎN CADRUL
PROCEDURII FISCALE**

Lect. univ.dr. **Octavia Maria CILIBIU**
Facultatea de Științe Juridice și Litere
Universitatea „Constantin Brâncuși”, Tg-Jiu

Rezumat: Referitor la mijloacele de probă ce pot fi administrate în procedura fiscală, potrivit dispozițiilor art. 49 din Codul de procedură fiscală, pentru determinarea stării de fapt fiscale, organul fiscal, în condițiile legii, administrează mijloace de probă, putând proceda la: solicitarea informațiilor, de orice fel, din partea contribuabililor și a altor persoane, solicitarea de expertize, folosirea înscrisurilor și efectuarea de cercetări la fața locului.

În procedura fiscală, cercetarea la fața locului poate fi definită ca fiind un mijloc de probă ce constă în analizarea și examinarea de către organul fiscal, a situației fiscale a contribuabilului, persoană fizică sau persoană juridică, făcând constatări în interes fiscal în vederea stabilirii stării de fapt fiscale.

Acțiunea de cercetare la fața locului desfășurată în vederea determinării stării de fapt fiscale nu reprezintă o acțiune de inspecție fiscală

Sarcina probei, conform dispozițiilor art. 65 din Codul de procedură fiscală, îi revine contribuabilului care are sarcina de a dovedi actele și faptele care au stat la baza declarațiilor sale și a oricăror cereri adresate organului fiscal. De asemenea, organului fiscal îi revine sarcina de a motiva decizia de impunere pe bază de probe sau constatări proprii.

Cercetarea la fața locului este un important mijloc de probă în procedura fiscală, cu ajutorul căruia se stabilește situația de fapt fiscală, alături și de celelalte mijloace de probă, astfel ajungându-se la stabilirea și încasarea corectă a impozitelor și taxelor datorate de către contribuabili.

Cuvinte-cheie: mijloc de probă, procedură fiscală, cercetarea la fața locului, contribuabil, organ fiscal

În literatura juridică de specialitate¹ noțiunea de probă este folosită în mai multe accepțiuni. Într-un sens larg, prin probă se

**RESEARCH ON THE SCENE –
EVIDENCE AS PART OF THE FISCAL
PROCEDURE**

Univ. Lecturer PhD. **Octavia Maria CILIBIU**
Faculty of Juridical Sciences and Letters
University „Constantin Brâncuși”, Tg-Jiu

Summary: Regarding the evidence means which can be administered in the fiscal procedure, according to the disposition of the art. 49 from Fiscal procedure Code, for determining the real fiscal situation, the fiscal body, in the conditions of the law, uses evidence means, being able to: request information, of any kind, from tax payers and other persons, to request expertise, to use documents and realize researches on the scene.

In the fiscal procedure, the research on the scene can be defined as being an examination procedure made up of the analyze and examination by the fiscal body of the taxpayer's fiscal situation, physical or juridical person, realizing ascertainment in fiscal interest to establish the real status of the fiscal situation.

The action of the research on the scene, realized to determine the real fiscal situation does not represent a fiscal inspection action.

The responsibility of the evidence, according to provisions of the art. 65 from fiscal procedure code is due to the taxpayer having the liability to prove documents and actions which have been at the basis of their statements and of any other requests addressed to the fiscal organ. Also, the fiscal organ has the responsibility to motivate the decision of taxation based on evidences and own ascertainment.

The research on the scene is an important evidence means in the fiscal procedure, with which would be established the fiscal situation, alongside the other evidence means, being thus established and received, in a correct manner, the taxes and levies due by taxpayers.

Key words: evidence means, fiscal procedure, research on the scene, tax payer, fiscal body

In the specialty juridical literature²⁰ the evidence notion is used in several acceptations. To a large extent, by evidence

înțelege acțiunea de stabilire a existenței sau inexistenței unui fapt, sau chiar rezultatul probațiunii, iar în sens restrâns noțiunea de probă se referă chiar la mijlocul legal folosit pentru devenirea unui fapt². În acest sens vorbește despre probă și Codul de procedură fiscală.

În ceea ce privește mijloacele de probă utilizate în procedura fiscală, O. G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare³, stabilește următoarele mijloace de probă:

- solicitarea informațiilor, de orice fel, din partea contribuabililor și a altor persoane;

- solicitarea de expertize;

- folosirea înscrisurilor;

- efectuarea de cercetări la fața locului.

Plecând de la definiția dată de doctrină cercetării la fața locului, ca fiind „un mijloc de probă constând în examinarea de către instanța de judecată, la fața locului a situației obiectului litigiului”⁴, în dreptul procedural fiscal, cercetarea la fața locului a fost definită ca fiind „un mijloc de probă constând în examinarea de către instanța de judecată, la fața locului a situației fiscale a contribuabilului persoană juridică sau fizică în măsura în care este necesar pentru a face constatări în interes fiscal”⁵.

Nu achiesăm la această definiție, întrucât art. 57 din Codul de procedură fiscală prevede posibilitatea organului fiscal de a efectua o cercetare la fața locului, întocmind în acest sens proces-verbal. Astfel, dispozițiile acestui articol stipulează în mod clar că organul care efectuează cercetarea la fața locului este organul fiscal. Mai mult, nici în procedura civilă și nici în procedura penală, cercetarea la fața locului nu se efectuează de către instanța de judecată, ci aceasta doar studiază procesul-verbal de cercetare la fața locului în vederea stabilirii stării de fapt, probele având rolul de a da instanțelor judecătorești posibilitatea de a stabili adevărul cu privire la starea de fapt..

În opinia noastră, în procedura

we understand the action of establishing the existence or absence of a fact, or even the result of probation, and in a limited sense the evidence notion refers to the legal modality used for becoming of a fact²¹. To this extent, the Code of fiscal procedure speaks about evidences.

Regarding the evidence means that are used in the fiscal procedure, O. G. no. 92/2003 concerning the Fiscal procedure Code, with ulterior modification and addenda²², establishes the following evidence means:

- requesting any type of information, from taxpayers and other persons;

- requiring expertises;

- use of documents;

- realising researches on the scene.

Starting from the definition given by the doctrine of research on the scene, as being „an evidence modality consisting of examining by the trial instance, on the scene, of the situation of the litigation object”²³, in the fiscal procedural law, the research on the scene has been defined as being “an examination modality consisting in examining by the trial instance, on the scene, of the fiscal situation of the taxpayer that is juridical or physical person, to the extent in which is necessary, to realize findings of fiscal interest”²⁴.

We do not agree with this definition, as art. 57 from the Fiscal procedure Code provides the possibility for the fiscal body to realize the research on the scene, realising the report in this sense. So, the disposals of this article indicate in a specific modality the fact that the body organising the research on the scene is the fiscal body. Moreover, neither in the civil procedure nor in the penal procedure, the research on the scene can be realised by the trial instance, this only studies the report nor research on the scene to establish the situation, the evidences having the role of giving trial instances the possibility to establish the truth regarding the specific situation.

fiscală, cercetarea la fața locului poate fi definită ca fiind un mijloc de probă ce constă în analizarea și examinarea de către organul fiscal a situației fiscale a contribuabilului, persoană fizică sau persoană juridică, făcând constatări în interes fiscal în vederea stabilirii stării de fapt fiscale.

Contribuabilii au obligația să permită funcționarilor împuterniciți de organul fiscal pentru a efectua o cercetare la fața locului, precum și experților folosiți pentru această acțiune intrarea acestora pe terenuri, în încăperi și în orice alte incinte, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a face constatări în interes fiscal. Organul fiscal are obligația de a înștiința⁶ în timp util pe deținătorii terenurilor ori incintelor respective despre cercetarea la fața locului.

Este criticabil, faptul că textul legal nu reglementează vreun termen în acest sens⁷. De *lege ferenda*, expresia „timp util” ar trebui înlocuită cu un termen expres, rezonabil în care deținătorii terenurilor ori incintelor respective să fie înștiințați, astfel încât aceștia să participe, personal sau prin reprezentant, la cercetarea la fața locului și să-și exprime acordul sau obiecțiunile cu privire la cele constatate la fața locului și consemnate în procesul-verbal încheiat cu această ocazie.

Referitor la obligația contribuabililor de a permite funcționarilor împuterniciți de organul fiscal pentru a efectua o cercetare la fața locului, precum și experților folosiți pentru această acțiune intrarea acestora pe terenuri, în încăperi și în orice alte incinte, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a face constatări în interes fiscal, în doctrină s-a arătat că nu pare adecvată formularea utilizată, în sensul că un contribuabil față de care se desfășoară cercetarea ar fi ținut de obligația de a permite accesul funcționarilor desemnați pentru efectuarea acestui procedeu probatoriu pe terenuri sau incinte, ci ar fi fost mai util să se vorbească despre un drept al organului fiscal de a pătrunde în spațiile în cauză, care ar putea fi denumit *drept de vizită*, după

We consider that, in fiscal procedure, the research on the scene can be defined as a probation modality residing in the analyze and examination by the fiscal body of the fiscal situation of the taxpayer which is physical or juridical person, realising findings in fiscal interest to establish the fiscal situation.

The taxpayers have the liability to allow employees, authorised by the fiscal body to realize a research on the scene, as well as experts used for this action, their entrance on the fields, in rooms and on any other premises, to the extent in which this thing is necessary to realize findings of fiscal interest. The fiscal body has the liability to announce²⁵ in an adequate period of time, the owners of fields or of premises about the research on the scene.

It is objectionable the fact that the legal text does not settle any term in this sense²⁶. Of *lege ferenda*, the expression „useful time” should be replaced with an express, reasonable term, in which owners of the fields or of those premises should be announced so that to be able to participate, in person or through representative, at the research on the scene and to express the consent or objections regarding those observed on the scene and registered in the report realised on this occasion.

Regarding the liability of the taxpayers to allow employees authorised by fiscal body to realize a research on the scene, as well as experts used for this action their entrance on the fields, in rooms and on any other premises, to the extent in which this is necessary to realise findings of fiscal interest, in the doctrine it has been shown that the formula used does not seem proper, to the extent that a taxpayer for whom is realised the research would have the liability of allowing the access of the employees appointed to realize this probation procedure, on fields and premises, but it would have been more useful to speak about the right of the fiscal body to enter the spaces in discussion, which might have been defined as *the right to*

modelul francez, întrucât în situația în care organele fiscale recurg la o cercetare la fața locului, ele au practic un drept de a pătrunde în acele spații în care ar putea descoperi elemente probatorii, care este corelativ dreptului persoanelor în cauză de a le fi respectat domiciliul⁸.

Mențiunea care se impune în acest context se referă la faptul că organele fiscale pot valorifica acest drept de vizită prin cercetarea la fața locului numai cu privire la spațiile care sunt deținute de către contribuabili, indiferent de titlu și nu în raport de alte persoane care dețin respectivele incinte, care vor putea refuza accesul, iar instanța nu va putea autoriza pătrunderea pe calea ordonanței președințiale în asemenea circumstanțe⁹.

Procesul-verbal de cercetare la fața locului va cuprinde¹⁰: data și locul unde este încheiat; numele, prenumele și calitatea funcționarului împuternicit, precum și denumirea organului fiscal din care face parte acesta; temeiul legal în baza căruia s-a făcut cercetarea la fața locului; constatările efectuate la fața locului, susținerile contribuabililor, ale experților sau ale altor persoane care au participat la efectuarea cercetării; semnătura funcționarului și a celorlalte persoane care au luat parte la cercetarea la fața locului; alte mențiuni considerate relevante.

Conform dispozițiilor art. 57 alin 3-5 persoanele fizice vor fi informate asupra dreptului de a refuza intrarea în domiciliu sau reședință. În caz de refuz, intrarea în domiciliul sau în reședința persoanei fizice se face cu autorizarea instanței judecătorești competente, dispozițiile privind ordonanța președințială din Codul de procedură civilă fiind aplicabile. La cererea organului fiscal, organele de poliție, jandarmerie ori alți agenți ai forței publice sunt obligați să îi acorde sprijinul pentru realizarea cercetării la fața locului.

Din dispozițiile de mai sus reiese că persoanele juridice nu ar beneficia de dreptul de a refuza organului fiscal intrarea în sediu,

visit, according to the French model, as in case fiscal bodies realise a research on the scene, they have the right to enter these premises where they might discover probation elements, in correlation to the right of the persons in discussion to respect their domicile²⁷.

The specification imposed in this context refers to the fact that fiscal organs are able to capitalize this right to visit by research on the scene only regarding spaces possessed by taxpayers, no matter the title and not in rapport with other persons possessing those premises, which might refuse the access, and the instance would not be able to authorise the entrance according to the presidential ordinance in such circumstances²⁸.

The report for the research on the scene would contain²⁹: date and place where it is realised; name, surname and function of the authorised employee, as well as the name of the fiscal body to which he belongs; the legal basis for which has been realised the research on the scene; the findings realised on the scene, the statements of the taxpayers, of the experts or of any other persons participating at the research on the scene; other specification considered to be relevant.

According to the provisions of art. 57 par. 3-5 physical persons would be informed on the right to refuse the access on the domicile or residence. In case of denial, the access at the domicile or on the residence of the physical person can be realized with the authorization of the competent trial instance, the dispositions regarding the presidential ordinance from the Civil procedure Code being applicable. At the request of the fiscal body, Police bodies, gendarmerie or other agents of the public force are obliged to grant support to realize the research on the scene.

From the above mentioned statements can be observed that juridical persons would not take advantage of the right to refuse the fiscal body the access in the headquarters, rooms, fields and other premises.

The European Court of Human Rights, in the case *Niemietz c. Germany*, extended the

încăperi, terenuri și alte incinte.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza *Niemietz c. Germania*, a extins noțiunea de „domiciliu” și la locul în care o persoană își desfășoară activitatea profesională. În speță, la cabinetul unde reclamantul exercită profesia de avocat fusese efectuată o percheziție. Reclamantul a invocat o violare la respectul domiciliului prin raportare la modul în care a fost efectuată percheziția, în timp ce guvernul german a susținut că art. 8 din Convenție¹¹ nu oferă nicio protecție a cabinetului de avocatură¹².

Prin decizia în cauza *Societes Colas est și alții c. Franța*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a extins noțiunea de „domiciliu” și la sediul persoanei juridice. În speță, în urma unui denunț au fost efectuate mai multe percheziții la sediile unor societăți pe acțiuni bătute că ar încălca regulile din domeniul concurenței. În fața Curții, societățile recurente au pretins violarea dreptului la respectul domiciliului. Guvernul francez a susținut că jurisprudența *Niemietz* este inaplicabilă, nefiind vorba de un loc unde își exercită activitatea o persoană fizică. În plus, persoanele juridice nu pot revendica un drept la protecția sediului comercial cu aceeași intensitate cu care persoanele fizice îl revendică pentru domiciliul profesional.

În continuarea interpretării dinamice a Convenției, Curtea a considerat că este momentul să recunoască faptul că art. 8 din Convenție include și dreptul la respectul sediului social, a agențiilor sau localurilor profesionale ale persoanelor juridice, a agențiilor sale sau a localurilor sale profesionale¹³.

Așa cum a remarcat doctrina¹⁴, dispozițiile Codului de procedură fiscală contravin jurisprudenței europene în materia dreptului la respectul domiciliului.

Astfel, *de lege ferenda*, dreptul persoanelor juridice de a beneficia de dreptul de a refuza organului fiscal intrarea în sediu, încăperi, terenuri și alte incinte în vederea efectuării cercetării la fața locului.

term „domicile” also at the place where somebody realizes the professional activity. In this case, at the office where the plaintiff works as lawyer, has been realized an inquisition. The plaintiff invoked breach of domicile by reporting the modality of realizing the inquisition, meanwhile the German government states that art. 8 from the Convention³⁰ do not offer any protection to the lawyer’s office³¹.

By present decision, *Societes Colas est and others c. France*, the European Court of Human Rights extended the notion of „domicile” at the office of the juridical person. In this case, after a denunciation, have been realized several inquisitions at the headquarters of some joint-stock companies assumed to have breach the rules in the concurrence field. In front of the Court, the recurrent societies claimed the breach of the right to respect the domicile. The French government sustained that *Niemietz* jurisprudence cannot be applied, not being all about a place where a physical persons realizes the activity. Moreover, juridical persons cannot claim a right to protection of the social headquarters with the same intensity as physical persons claim for the professional domicile.

To continue the dynamic interpretation of the Convention, the Court considered that it is about time to recognize the fact that art. 8 from the Convention include the right to respect the social office, agents or professional places of juridical persons, of their agencies or of their professional places³².

As the doctrine observed³³, the dispositions of the Fiscal procedure Code contradicts the European jurisprudence regarding the right to domicile respect.

So, *de lege ferenda*, the right of juridical persons to take advantage of the right to refuse to the fiscal organ the access in the headquarters, rooms, fields and other spaces, in order to realize the research on the scene.

No allowing the authorized employees to realize the research on the scene is a

Nepermiterea funcționarilor împuterniciți să efectueze cercetarea la fața locului constituie contravenție conform dispozițiilor art. 219, alin 1, lit. c din Codul de procedură fiscală și se sancționează cu amendă cu amendă de la 6.000 lei la 8.000 lei, pentru persoanele fizice, și cu amendă de la 25.000 lei la 27.000 lei, pentru persoanele juridice;

Acțiunea de cercetare la fața locului desfășurată în vederea determinării stării de fapt fiscale nu reprezintă o acțiune de inspecție fiscală.¹⁵ Procesul-verbal de control fiscal este un act administrativ în sensul art. 2 lit. c din Legea 554/2004 privind contenciosul administrativ¹⁶ cât și un act administrativ în sensul art. 41 din Codul de procedură fiscală¹⁷, întrucât: emană de la o autoritate publică, exprimă manifestarea unilaterală de voință a acesteia, urmărește executarea legii și, prin stabilirea în sarcina reclamantei a mai multor obligații fiscale, produce efecte juridice de necontestat. Este exclusă așadar calificarea lui drept un simplu proces-verbal de constatare la fața locului, întocmit în baza art. 55 (actual art. 57) din Codul de procedură fiscală, al cărui scop este probarea unei situații fiscale de fapt¹⁸. Așadar nu se poate confunda procesul-verbal de control fiscal care este act administrativ cu procesul-verbal de cercetare la fața locului care este un simplu proces-verbal prin care se constată rezultatul unei cercetări la fața locului.

Referitor la sarcina probei, conform dispozițiilor art. 65 din Codul de procedură fiscală, aceasta îi revine contribuabilului care are sarcina de a dovedi actele și faptele care au stat la baza declarațiilor sale și a oricăror cereri adresate organului fiscal. De asemenea, organului fiscal îi revine sarcina de a motiva decizia de impunere pe bază de probe sau constatări proprii. Tot referitor la sarcina probei, Codul de procedură fiscală mai prevede:

- Documentele justificative și evidențele contabile ale contribuabilului constituie probe la stabilirea bazei de

contravenție, according to the provisions of the art. 219, alin 1, lit. c from the Fiscal procedure Code and is sanctioned with fine from 6.000 lei to 8.000 lei, for physical persons and with fine from 25.000 lei to 27.000 lei, for juridical persons;

The action of research on the scene that is realised to determine the fiscal status does not represent a fiscal inspection action.³⁴ The fiscal inspection report is an administrative document in the sense that the art.2, let. from Law 554/2004 regarding the legal- administrative department³⁵ as well as an administrative document to the extent of art. 41 from the Fiscal procedure Code³⁶, as: it is issued from a public authority, expresses the will unilateral manifestation, aims the execution of the law and, by establish the responsibility of the plaintiff several fiscal liabilities, it produces unchallenged juridical effects. So, it is excluded the qualification of this right as a report of ascertainment on the scene, realized based on art. 55 (the present art. 57) from the Fiscal procedure Code, whose purpose is probation of an existent fiscal situation³⁷. So, the fiscal control report, which is an administrative document, cannot be confused with the report on the scene, which is a simple report through which can be observed the result of a research on the scene.

Regarding the duty of the evidence, according to the provisions of art. 65 from Fiscal procedure code, this is due to the taxpayer having the liability to prove documents and actions being at the basis of their statement and of any other requests addressed to the fiscal organ. Also, the fiscal organ has the duty of motivating the taxation decision, based on own evidences and findings. Still regarding the duty of the evidence, the Fiscal procedure Code also provides:

- Justifying and accounting documents of the taxpayers are considered as evidences to establish the taxation basis. In case there are also proving documents, these can be taken into consideration at establishing the taxation basis (art. 64).

impunere. În cazul în care există și alte acte doveditoare, acestea vor fi luate în considerare la stabilirea bazei de impunere (art. 64).

- În cazul în care constată că anumite bunuri, venituri sau alte valori care, potrivit legii, constituie baza impozabilă sunt deținute de persoane care în mod continuu beneficiază de câștigurile sau de orice foloase obișnuite aduse de acestea și că persoanele respective declară în scris că nu sunt proprietarii bunurilor, veniturilor sau valorilor în cauză, fără să arate însă care sunt titularii dreptului de proprietate, organul fiscal va proceda la stabilirea provizorie a obligației fiscale corespunzătoare în sarcina acelor persoane (art. 66, alin 1).

- În condițiile legii, obligația fiscală privind baza impozabilă va putea fi stabilită în sarcina titularilor dreptului de proprietate. Tot astfel aceștia datorează despăgubiri persoanelor care au făcut plata pentru stingerea obligației stabilite (art. 66, alin 2).

- Dacă organul fiscal nu poate determina mărimea bazei de impunere, acesta trebuie să o estimeze. În acest caz trebuie avute în vedere toate datele și documentele care au relevanță pentru estimare. Estimarea constă în identificarea acelor elemente care sunt cele mai apropiate situației de fapt fiscale¹⁹ (art. 67, alin 1).

- În situațiile în care, potrivit legii, organele fiscale sunt îndreptățite să estimeze baza de impunere, acestea vor avea în vedere prețul de piață al tranzacției sau bunului impozabil, astfel cum este definit de Codul fiscal (art. 67, alin 2).

Cercetarea la fața locului este un important mijloc de probă în procedura fiscală, cu ajutorul căruia se stabilește situația de fapt fiscală, alături și de celelalte mijloace de probă, astfel ajungându-se la stabilirea și încasarea corectă a impozitelor și taxelor datorate de către contribuabili, persoane fizice sau juridice.

- In case it is observed that certain goods, incomes and any other values, according to law, which constitute a taxable basis are possessed by persons which continuously take advantage of the incomes or any other common goods brought by these and that those persons state in a written form not being the owners of the goods, incomes or values in discussion, not proving which are the owners of the property rights, the fiscal organ would proceed to provisory establish the fiscal liability corresponding to those persons (art. 66, alin 1).

- According to the law, the fiscal liability regarding the taxable basis can be established as the responsibility of the owners having property rights. This way, they owe damages to persons which have made the payment for the redemption of the established liability (art. 66, alin 2).

- In case the fiscal body is not able to determine the taxation basis, it should evaluate that. In this case, there should be taken into account all information and documents which are relevant for estimation. The estimation represents the identification of those elements which are closest to the existent fiscal situation³⁸ (art. 67, alin 1).

- In case when, according to the law, fiscal bodies have the right to estimate the taxation basis, these would take into account the market price of the transaction or of the taxable good, as it is defined by the Fiscal Code (art. 67, alin 2).

The research on the scene is an important evidence modality in the fiscal procedure, with the aid of which can be established the real fiscal situation, alongside other probation means, establishing this way the correct payment of the taxes and levies due by taxpayers, physical and juridical persons.

Bibliography

Tanți Anghel, Mihai Bragaru,
Annotated fiscal procedure code Rosetti
Publishing House, Bucharest, 2006.

Cosmin Flavius Costas, *Warranties*

Bibliografie

Tanți Anghel, Mihai Bragaru, *Codul de procedură fiscală adnotat*, Editura Rosetti, București, 2006.

Cosmin Flavius Costăș, *Garanțiile privind inviolabilitatea domiciliului în cadrul noii proceduri fiscale române*, în *Revista română de drept al afacerilor* nr. 9 – 10/2004, p. 11.

Nadia Cerasela Dariescu, *Drept procedural fiscal*, Editura Lumen, Iași, 2009.

Ioan Leș, *Comentariile Codului de procedură civilă*, vol. I, Editura All Beck, București, 2001.

Mircea Ștefan Minea, Lucian Teodor Chiriac, Cosmin Flavius Costăș, *Dreptul finanțelor publice*, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2005

Adrian Fanu Moca, *Contenciosul fiscal*, Editura C. H. Beck București, 2006.

Ștefan Răuschi, *Drept civil*, Editura Fundației Chemarea, Iași, 1993.

Decizia nr. 5631 din 23 noiembrie 2005 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, www.scj.ro

O. G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, ultimele modificări prin OUG nr. 88/2010 publicată în M.Of. al României, Partea I, nr. 669 din 30 septembrie 2010 și prin OUG nr. 117/2010 publicată în M.Of. al României, Partea I, nr. 891 din 30 decembrie 2010.

regarding the intangibility of the domicile as part of the new Romanian fiscal procedure, in the Romanian revue of business rights no. 9 – 10/2004, p. 11.

Nadia Cerasela Dariescu, *Fiscal procedural right*, Lumen Publishing House, Iași, 2009.

Ioan Leș, *Commentaries of the civil procedure Code*, vol. I, All Beck Publishing House, Bucharest, 2001.

Mircea Ștefan Minea, Lucian Teodor Chiriac, Cosmin Flavius Costăș, *Public Finances Law*, Accent Publishing House, Cluj-Napoca, 2005

Adrian Fanu Moca, *Fiscal –legal department*, C. H. Beck Publishing House, Bucharest, 2006.

Ștefan Răuschi, *Civil law*, Publishing House of Chemarea Foundation, Iași, 1993.

Decision no. 5631 from 23rd November 2005 of the High Court of Cassation and Justice, Fiscal and administrative department fiscal, www.scj.ro

O. G. No. 92/2003 regarding Fiscal procedure Code, with ulterior modification and addenda, the last modification through OUG, no. 88/2010 published in the Official Gazette of Romania, Part I, no. 669 from 30 September 2010 and by OUG no. 117/2010, published in the Official Gazette of Romania, Part I, no. 891 from 30 December 2010.

¹ Mircea Ștefan Minea, Lucian Teodor Chiriac, Cosmin Flavius Costăș, *Dreptul finanțelor publice*, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2005, p.436.

² Ioan Leș, *Comentariile Codului de procedură civilă*, vol. I, Editura All Beck, București, 2001, p. 444.

³ Ultimele modificări prin OUG nr. 88/2010 publicată în M.Of. al României, Partea I, nr. 669 din 30 septembrie 2010 și prin OUG nr. 117/2010 publicată în M.Of. al României, Partea I, nr. 891 din 30 decembrie 2010.

⁴ Ștefan Răuschi, *Drept civil*, Editura Fundației Chemarea, Iași, 1993, pp. 163-164.

⁵ Nadia Cerasela Dariescu, *Drept procedural fiscal*, Editura Lumen, Iași, 2009, pp.130-131.

⁶ Înștiințarea reprezintă documentul prin care organul fiscal cu atribuții de cercetare la fața locului înștiințează contribuabilul deținător al terenurilor, încăperilor și altor incinte despre cercetarea care urmează să se efectueze la acesta. În înștiințare se completează date cu privire la:

a) denumirea organului fiscal care efectuează cercetarea la fața locului;
b) numărul atribuit din registrul de corespondență, ziua, luna și anul;
c) denumirea completă a contribuabilului;
d) codul de identificare fiscală;

- e) domiciliul fiscal al contribuabilului;
- f) data de începere a cercetării la fața locului;
- g) perioada ce face obiectul cercetării la fața locului;
- h) persoana de contact, nume, prenume, funcția și numărul de telefon ale funcționarului împuternicit să efectueze cercetarea.

Aceasta se semnează de către conducătorul organului fiscal care a inițiat acțiunea de cercetare la fața locului sau de altă persoană împuternicită în acest sens. Se întocmește în 3 exemplare originale, din care:

- a) exemplarul unu se va trimite contribuabilului prin poștă cu confirmare de primire sau prin înmânare directă, cu semnătura și data de primire pe exemplarul doi;
- b) exemplarul doi va fi reținut în cadrul organului fiscal și înmănat echipei care va efectua cercetarea la fața locului, urmând a fi anexat la procesul-verbal;
- c) exemplarul trei va fi transmis organului fiscal în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al contribuabilului.

⁷ Adrian Fanu Moca, *Contenciosul fiscal*, Editura C. H. Beck București, 2006, p. 225.

⁸ Cosmin Flavius Costaș, *Garanțiile privind inviolabilitatea domiciliului în cadrul noii proceduri fiscale române*, în *Revista română de drept al afacerilor* nr. 9 – 10/2004, p. 11.

⁹ Idem, p. 12.

¹⁰ Conținutul procesului verbal de cercetare la fața locului este reglementat de punctul 55.1 din Normele metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală

¹¹ Art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului statuează că orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale

¹² Cosmin Flavius Costaș, *Garanțiile privind inviolabilitatea domiciliului în cadrul noii proceduri fiscale române*, în *Revista română de drept al afacerilor* nr. 9 – 10/2004, p. 9, citat de Tanți Anghel, Mihai Bragaru, *Codul de procedură fiscală adnotat*, Editura Rosetti, București, 2006, p. 132.

¹³ Idem, pp. 10-11, citat de Tanți Anghel, Mihai Bragaru, op. cit., p. 132.

¹⁴ Ibidem.

¹⁵ Conform dispozițiilor art. 94 din Codul de procedură fiscală inspecția fiscală are ca obiect verificarea legalității și conformității declarațiilor fiscale, corectitudinii și exactității îndeplinirii obligațiilor de către contribuabili, respectării prevederilor legislației fiscale și contabile, verificarea sau stabilirea, după caz, a bazelor de impunere, stabilirea diferențelor obligațiilor de plată și a accesoriilor aferente acestora.

¹⁶ Actul administrativ este definit ca fiind: „actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o ă în vederea executării ori organizării legii, dând naștere, modificând sau stingând raporturi juridice”.

¹⁷ Actul administrativ-fiscal este „actul emis de organul fiscal competent în aplicarea legislației privind stabilirea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor fiscale”.

¹⁸ Decizia nr. 5631 din 23 noiembrie 2005 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, www.scj.ro

¹⁹ Estimarea bazelor de impunere va avea loc în situații cum sunt:

- a) contribuabilul nu depune declarații fiscale sau cele prezentate nu permit stabilirea corectă a bazei de impunere;
- b) contribuabilul refuză să colaboreze la stabilirea stării de fapt fiscale, inclusiv situațiile în care contribuabilul obstrucționează sau refuză acțiunea de inspecție fiscală;
- c) contribuabilul nu conduce evidența contabilă sau fiscală;
- d) când au dispărut evidențele contabile și fiscale sau actele justificative privind operațiunile producătoare de venituri și contribuabilul nu și-a îndeplinit obligația de refacere a acestora.

²⁰ Mircea Ștefan Minea, Lucian Teodor Chiriac, Cosmin Flavius Costaș, *Public Finance law*, Accent Publishing House, Cluj-Napoca, 2005, p.436.

²¹ Ioan Leș, *Commentaries of Civil procedure Code*, vol. I, All Beck Publishing House, Bucharest, 2001, p. 444.

²² Last modifications with OUG no. 88/2010 published in the Official Gazette of Romania, Part I, no. 669 from 30 September 2010 and by OUG no. 117/2010 published in the Official Gazette of Romania, Part I, no. 891 from 30 December 2010.

²³ Ștefan Răuschi, *Civil law*, Publishing House Chemarea Foundation, Iași, 1993, pp. 163-164.

²⁴ Nadia Cerasela Dariescu, *Fiscal procedural law*, Lumen Publishing House, Iași, 2009, pp.130-131.

²⁵ The notification represents the document through which the fiscal body with research on the scene attributions announces the taxpayer, owner of the fields, rooms and other premises on the research that would be realized on them. In the notification would be mentioned information regarding:

- a) the name of the fiscal body realising the research on the scene;
- b) number given from the correspondence registered, day, month and year;
- c) complete name of the taxpayer;
- d) fiscal identification code;
- e) fiscal domicile of the taxpayer;
- f) moment of beginning the research on the scene;
- g) the period that is object of the research on the scene;
- h) contact person, name, surname, function and telephone number of the employee authorised to realize the research.

This would be signed by the leader of the fiscal body initiating the research action on the scene or by another person that is authorised in this sense. It would be realised in 3 original copies, from which:

- a) copy one would be sent to the taxpayer, by mail with acknowledgement of receipt or by direct delivery, with the receiving signature and date on the second copy;
- b) the second copy would be retained by the fiscal organ and handed to the team that would realize the research on the place, and this would be attached to the report
- c) the third copy would be transmitted to the fiscal organ on whose territorial area is the fiscal domicile of the taxpayer.

²⁶ Adrian Fanu Moca, *Fiscal legal department*, C. H. Beck Publishing House, Bucharest, 2006, p. 225.

²⁷ Cosmin Flavius Costas, *Warrantees regarding the intangibility of the domicile as part of the new Romanian fiscal procedure*, in the Romanian revue of Business Law no. 9 – 10/2004, p. 11.

²⁸ Idem, p. 12.

²⁹ The content of the research verbal report on the scene is settled by point 55.1 from Methodological norms for the application of the Fiscal procedure Code

³⁰ Art. 8 from the European Convention of Human Rights declares that any person has the right to respect for his private and family life, domicile and correspondence.

³¹ Cosmin Flavius Costas, *Warrantees regarding the intangibility of the domicile as part of the new Romanian fiscal procedure*, in the in the Romanian revue of Business Law no. 9 – 10/2004, p. 9, quoted by Tanți Anghel, Mihai Bragaru, *Annotated Fiscal procedure Code*, Rossetti Publishing House, Bucharest, 2006, p. 132.

³² Idem, pp. 10-11, quoted by Tanți Anghel, Mihai Bragaru, op. cit., p. 132.

³³ Ibidem.

³⁴ According to the dispositions of art. 94 from Civil procedure code, the fiscal inspection has as object the verification of the legality and conformity of fiscal statements, the correctness and exactness of fulfilling the liabilities by taxpayers, respecting the provisions of the fiscal and accountancy legislation, verification or establishment, according to case, of the taxation bases, establishing the differences of the payment liabilities and the accessories afferent to those.

³⁵ The administrative document is defined as being: „the unilateral document with individual or normative character, issued to execute or organize law, giving birth, modifying or solving juridical rapports”.

³⁶ The administrative-fiscal document is the “document issued by the competent fiscal body in applying the legislation regarding the establishment, modification or solving the fiscal rights and liabilities”.

³⁷ Decision no. 5631 from 23rd November 2005 of the High Court of Cassation and Justice, Fiscal and administrative section, www.scj.ro

³⁸ The estimation of the taxation basis would take place in cases like:

- a) The taxpayer does not submit the fiscal statements pr the presented ones does not allow a correct establishment of the taxation basis;
- b) the taxpayer refuses to collaborate to establish the fiscal situation, including situation in which the taxpayer obstructs or refuses the fiscal inspection action;
- c) the taxpayer does not conduct the accountable or fiscal evidence;
- d) when accountancy or fiscal evidences have disappeared, of the justifying documents regarding operation producing incomes and the taxpayers has not fulfilled their reconstruction liability.